

rijkstoelage (van pl.m. f 600,—?). Totaal dus ongeveer f 2000,—. Dit is in die jaren het salaris van een chef ter secretarie op het stadhuis. Maar in 1858 schrijft hij, dat de prijzen der levensmiddelen met vijftig procent zijn gestegen en dat hij er niet komt. Zijn salaris blijft tot het einde onveranderd en dan is het zeker veel te klein voor zijn grote gezin. In 1873 bedraagt b.v. het salaris van een hoofdcommies en van de directeur van de zeevaartschool f 3000,—.

Wel zeer tragisch is het, dat Dukesz in zijn geschiedenis van de Rabbijnen in Hamburg schrijft: „Na zijn ontslagname te Rotterdam kan hij in Hamburg zonder rabbinaat leven, daar hij in Rotterdam rijk geworden was.”

8) Daar zijn in de eerste plaats zijn bezwaren tegen de Oppervoorzanger, Leime Schnitzler, die hier van 1819 tot 1875 fungeerde. Deze zingt in de synagoge met een koortje van zijn drie broers en deze zang moet zeer fraai geweest zijn. Maar de Opperrabbin had vaak halachische bezwaren tegen herhaling van bepaalde woorden of Gods naam. Hij vroeg zelfs advies aan zijn schoonvader (zie Binjan Tsijon no. 36) en aan Samson Raphael Hirsch, de beroemde Rabbin van Frankfort a.M. (zie noot 4). In 1870 is hij zelfs eens tijdens de dienst kwaad uit de synagoge weggelopen, hetgeen in de gemeente natuurlijk grote opwinding teweegbracht. Hij reageert steeds emotioneler.

Ook op het gebied van het kasjoet, in het bijzonder van de vleesverzorging en op ander halachisch gebied werden zijn wensen vaak niet ingewilligd.